

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.16. Sequuntur me. Prædestinati signum est, sequi Christum: non autem illum circumdare, nec cum illis se illi opponere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

De quibus diligenter scribit Auctor modernus: qua igitur ratione evenit, ut nonnulli viri dignatae litteris, & scientia claciores, petenti ab ipsis Regi consilium darent omnibus illis Persarum legibus oppositum, & consulente priuatione plecti, quos laudibus extollit, præmoque donati merentur: & cum ipse pessimè in hoc procederet, merito regno primandus, ipsa vero Regina, optimè, atque ea ex ratione pluris aliquam, fertent attamen sententiam quod Rex prudenter egulet, & Regina leuissimo esset plectenda supplicio?

Ne mireris: iam enim Spiritus S. rationem indicat, & hæc quidem ea era: quod Rex ab iis consilium inquireret, suum expones desiderium, quod caniam decretar exemplar statuere supplicij; illi vero consiliarij Regi gestarent complacere, & ob hoc semper in faciem eius intendebant. Videbant faciem Regis: sibi autem persuadebant per hoc illis fore cōsūlum si Regi blandirentur, ciuiusque mentis prōpositum extollet, licet inordinatum, eamque condemnarent, quam iuxta Persarum decreta liberam declarare debuerint. O quam fide es sufficiens ipsi consiliarij, si Regi dixissent: Domine mihi Rex sapiens in hoc se gessit Regina, quam Regia maiestas: quod enim illi mandati, maiorum tuorum contradicit: insitibus: quod autem illa renuit agere, illis est conforme, & pudicitia, quam mulier debet seruare principalis. Sed illis ad hoc animis defecit, & Regis voluntatem exploitantes, suam inclinarunt ut ei se conformaret intellectus: etenim certo constat, quid si potenter suam declarat voluntarem, etiam in re plimmatam eam ut optima iudicabunt esse consiliarij: iam enim prædixit Salomon Princeps, qui libenter nudit verba mendaci, omnes ministros habent impios.

*Pro. 39.12
Lib. 1. hi.
Hor. tri.
partit. c. 7.*

Notata digna occurrit historia ex Sozomeno IV. de Constantino Magno Imperatore: cum enim Qualiter aliquando fidelitatem seruorum suorum & Constantinorum vellet experiri, cunctos id se tenuit, atque illis: Amici vobis nonum arbitror, iam a pluribus me diligitis in lege & fide seruos probauit, tamquam Christiana, neque illi subiecisse, verum tamen hoc scitote, me redere huius legis ac fideli, quia tam stricte nostra compunit desideria, ut nullum nostri locum cedat appetitus voluptatis. Imperatori penè omnes respondent: verissime Domine: nam maiestas tua nobis querit, si hanc proponit quam iam illi proponere deciderimus, nullatenus expedire vitam dicere

scie oppressam, ut tantæ continuitas oppressionis necessariò vires & salutem sit extenuatura; cum autem maiestas tua iam hoc experientia didicerit, & ipsa experientia cognoscere: conueniens foret salutis viæ quo conservacioni Imperatorie maiestatis, ut dei illi quædam explicaciones quibus parum de rigore eius remittatur: quo vita nobis rationem, constringit legique conformem adeo molestæ, tanummodo quidam superlitterunt, dixeruntque Constantino: moderare o Cæsar, ne tale quid aggrediaris: etenim ingratiudo erga diuinam gratiam foret non minima, quæ te illuminat, ut bonum agnoscas illudque sequaris: malum autem, ut fugias & castiges. O proditores, inguit illis Imperator, et etiam in eo quod directe contra Deum militat, adeptis adulatores consilium mali contra Deum susulti: procul hinc abite maleficii consiliarij, nec vñquam in eniā meam redite, præsumatis qui nemque contra Deum dat consilium multo paratior erit, ut tale quid suis contrarie fecit adulatioibus. Ig̃itur adverte, quæ ratione tibi sit interrogandum, tuam non expoundendo voluntatem, sed corde simplici & amico veritatis. Hoc est: Cor boni consilij. Cum illo non accedunt illi præsciti: non enim oties sunt similes: sed desiderantes ut Dominus illis eo modo respondeat ut eius responsum possint capere, vel respectu populi, si dicit, se Christum non esse, vel in ordine ad Imperatorem Romanum, si palam & aperte se tales esse proclamat.

§ 16. Sequuntur me. Prædestinati signum est sequi Christum, non autem illum circundare, nec cum illis se illi opponere.

S E secundum iudicium datum à Demino Pra. 40. ¶
Sed etiam iudiciorum in symbolo omnium suarum, hoc est: sequuntur me: Cui opponete videtur Euangelista secundum reprobatum iudicium in figura Iudeorum de quibus ait: quod nesciū Salvatorem non sequantur, sed illum circumcidant: quatenus non progrediatur: Circumciderunt ergo eum Iudei: Signum maximè proprium probatur. Quantum coniicio recordatur D. Iohannes eius, quod Spiritus S. de reprobato scribit Saule: Daniēl enim in monib[us] obfratram coronā circumcinxit, et in medium conclusit, ut nec in hanc, vel alteram posset partem, qua vellet, iter capere: Circumcidit. Reg. 23. xixit 26.

E. Reg. 23. MERNAT. sum in modum corona.

29. I. Tales hodie proponuntur nobis Iud xi: nam in ista corona, quia Christum circumcingunt, nobis defensibit eorum cum Christo agendi modus; locutus illi non dendo ut in illam, vel alteram partem diversetur: nam omnes illi partes concludebant, & quemque velle exire parte, si illi opponebant, cum detinentes quasi dicebant: hac non egredieris. Scipsum prodigiis manifesta miraculis, & obiciunt, illa posse praesigia redolere: doctrinam suam illis ostendat. Hanc profert adeo cælestem, ut illos ipsos rapiat in admirationem, aut nihilominus, verba esse verba nisi confirmantur operibus. Opus efficit admirabile, & dicunt: patrum hoc est, ut fidem rei tam præclaras statuat, quamvis ipse prætendebat, ut de ipso crederent: sed le vele signa de celo videat sub imora. Amicè cum illis blandeque loquitur: sed nato illum suspendit, habenque ludibrio: minus illos aggreditur, & ut daemoniacum redarguit. Huius illis: ego sum lux mundi, qui am le qui debent respondent, fidem illi non esse adhibendam qui de seipso profert testimonium. Illis inspectantibus facit miracula, quibus hoc confirmat & obiciunt, quod miracula non loquuntur, sed ut ipse loquatur illis aperte. Hoc est cingere in modum corone, ut nec hac nec illac, nec isthac queat exire, cumque velut ligatur captum que detinetur.

Dixi illis die quodam hoc ipsum adeo cælestibus, quæ cum talia sunt, illa crebro SS. a Ser. 80. PP. expundit a. D. Ambro. b. D. Aug. c. D. Hier. l. L. 1. q. Referunt duo Euangeliæ D. Matthæus & D. Eua. c. 11. Luc. quod Dominus coram innumerabili prædi- e in c. 11. cans hominum multitudine, potissimum coram multis, qui ex occasione illius legationis aduenient, quam D. Ioan. Bapt. illi de cæcere, quo ab Herode vincitur deincepsatur, misit expostrulans, ut declararet, an ipse esset Christus: Christus igitur in tanta confusione multitudinis innumera- edidit miracula, præfertim ea, quæ Propheta no- minauerant, & à Melia facienda predixerantre- tenim ex eis vînum, leprosum inuiditatem, paralyti- cis gressum, vitamque dedit mortuis, &c. Ne au- tem crederent legationem à Baptista institutam à quadam orti fidei initiatione, quæ prius de Christo præclarum dederat testimonium, celebrem habuit concessionem sanctitatis illius & constantie laudatiuum.

Plurimi ex iis qui præsentes aderant, præser- tim Publicani Christum audientes non modice letabantur: ita D. Lucasnam quando D. Joannes horrendas illas prædicans ruinas in publicum

Hieron. Bapt. de Lanza Tom. III.

prodūit, eos genima ripetarum insimulans, & ad Baptismum penitentia, quem prædicabat in- uitans, cum garantem audiebant, acque ab eo baptizandi frequentes accurrerant. *Omni populus Luc. 7.19.* audiens, & Publicani instigauerunt Deum bapti- zari Baptismo Ioannæ. Verumtamen illi, peruersa generatio, qui non solum illum non audirent, nec ad penitentia lucu conversi sunt, ne baptizi- zandi confluxerunt: insuper sele aduersarios op- posuerunt, obicientes virum illum, qui tanto po- polum rigore perstringebat, minique perterte- bat, esse lymphaticum. *Dixerunt denonim habet.* Illi huc Christi de Ioanne præconia inteligen- tes, illum aspernati sunt, & dixerunt. Per ani- mam vestram, perpendite, quem nobis laudi- bus accumulet. *Pharisei & legisperiti consilium* *Dei spernerunt in semetipso, non baptizari ab eo.*

Attendit Dominus eoru gestis, & ait: O mor- taliū infeliciissimi quamdiu apud vos ero! Quā Similitudin patiar vos? *Cui ergo similes dicam homines ge-* *dine Iu-
nitionis huius? Et cui similes sum? I' tam si vñ-
dorum bis Icanum Baptistam, qui minus & terroribus explicavos recipiendo meo Evangelio præpararet, & tur obli-
dixisti: durus est hic sermo, & qui potest eum natio.
audite! Adueni ego totus vrbanus, blandiloquus,
& promissis alliciens, sed quid inde? Me deside-
ris. Venit Ioannes in via iustitiae, & testimonium
de me pechi uir, & dixisti: nulla patrat hic mi-
racula. Adueni ego, & in conspectu vestigo tot
tantaq[ue] editi, quanta nunc oculis vestris con-
spexisti, oculos tamen, illa non attendentes, ec-
clusiisti. Quid vobis agam? Quam viam in-
grediar? Circumcengitis me, nec focum datis ut
hac vel illac egrediatur. Quibus vos comparabo?
*Similes sum pueri sedentiam in foro, & loquen-
tibus ad insicem, & dicentibus: Castanum vobis Euangeli-
tibus, & non salicibus: lamentavimus, & non plora-
mus. Verba sunt haec, quæ SS. PP. multifariam*
expundunt: sed lucida est D. Augusti, expiatio-
nimirum, quod iuniores quidam in forum pro-
dieruntur lufibus vacaturi: ut autem illos à lufibus
auetterent, alij quidam accesserunt, arundines in-
flando & voce lugubri personando, qua iuden-
tes ad planctum excurrebant. Audire illi nenia
& aiunt procum hinc vos: an modo vultis ut lu-
geamus? Accedunt alij gratam excitantes melo-
diam, & verius quodam intonantes, quibus illos ad tripudia & chorras excent: sed quid illi?
Procul hinc, procul auferite musicam, cantusque
fileat: non est hec nobis hora tripudiandi. Quid
cum illis tandem agendum? Nec ob tristes
tristes, nec per lacrimas melodiam commouen-
tur:*

F f f f f

sur: sive illos cum suis crepundis.
41 *Iam ac Dóminus mihi congit: cum hominibus generationis huius, qui precos ipsos exce-
cedunt: & quos verius dixerit esse pueros quam
vivos, quandoquidem tunc rugis, vanitatibus, cu-
piditatis & rebus occupentur vento levioribus. Accedit D. Ioannes vt vos à Iudeis illis ab-
stineat: Inquit velle iudicium, apero teccus
cilio, abstineat vita rigoribus, tristes infe-
nari nascas, horridis vos terruit suppliciis,
inclamans sepe sapientum ad radicem ar-
boris posquam, vt eam euellat, & ignatur tradat
sempiternis exurendam: vos autem respondistis:
attende, quibus hic prodeat in publicum: ne-
cessere est hominem esse atreptum. Adueni
postmodum ego misericordia blandus graviori, le-
gem promulgans Euangelicam, vos omnes a-
mice compellam, peccatores invitans, atque
cum illis conuersatus, quam potius humanissime:
& dicitis, me similem illis: *Venit Iannes Baptista non manducans, neque bibens, & dicit: Damnonium habet. Venit filius dominus manducans, & bibens vinum, & dicens: Ecce homo devisor, & bibens vinum, iudicis Publicanorum & peccatorum.**

IV.
Idem no-
bis ex-
probra-
tur.

D. Amb.
Serm. 80.
ppos. med.
Tome. 5.

V.
Indicium
reprobatio-
rum &
ouium
Christi.

Itaque, ut Christus, nihil vobiscum aliud
agendum, iacta est alea: nam in quamcumque
partem me verbo, semper mihi vos opponitis:
male facio si miracula patrero: male, si
retro doceo: male, si vobis prædicto: male, si ta-
ccio male, si vobis blandior: male, si vos perter-
reo: symbolum sunt reprobatorum, qui cir-
cumcingerunt eum, nec hac vel illac exire patiun-
ter: videtur enim Deus quasi suspensus animo,
dicere: *Quid faciam tibi Ebraim? Quid faciam
tibi Iudei?* Haec verba ponderans D. Ambros. si-
ait: *Vener fratre, ne haec Euangelica letio pleri-
qua de vobis congruat, que ait: Cantauimus vobis
& non saluimus: lamentauimus & non plorauis. Au-
moniamus vobis regni coelestis gaudium, & mini-
mè corda vestra mouit quadam alacritatis exultant.*
*Predicamus trieste iudicium, & sensus vestri ad pa-
nitiam in lacrymas non prorumpant. Quid igi-
tur vobissem faciemus?*

Notandum hic dati symbolum præpositorum,
qui Deum videntur velle ligare, & coronam cir-
cumcingerent nec ex hac parte, nec ex altera
parte in illis quidquam operari: quos nec pro-
missa mollirent, nec mina perterrent, nec hianis
infensi abyssi commovent, nec corpore fani lu-
cium atropinunt penitentias, nec morbis attiri di-
uina fæse submittunt, potestati. Omnia illis in
mortem proficiunt, vt alias diximus. Opposi-
tum in quibus spectamus Salvatorem: now cum
vobissem faciemus?

i illum non circumcingunt, sed a tergo consistunt
illum subsecuuntur: sicut oves pastorem quo-
cumque eas dicere voluerit. Animæ beatæ quæ
si Deus minus per cellam formidant: si blandiatur
eius amore inardescunt: si salutem impetrant,
asperam subeunt, patientiam, si premas infir-
mitate, tolerare patienter: si dimitti cimulet, e-
rogant eleemosynas, si paupertate stringat, illâ
letatur, atque in eis illud Apolloni adimple-
tur: *Diligentibus Deum omnia cooperantur in ho-* Rom. 8, 33
*mum, q̄i qui secundum propostum vocati sunt San-
cti. O felices animæ, quæ quecumque pastor
coelestis illas duxit, inuenient pacem saluber-
tim, & nullis tribus, in salute corporis: nunc
in infirmitate, nunc in dimidijs, in se in paupertate
in se in honore nunc in ignominia.*

Talem auguror fratre David outem Dei: d. p. 21. i-
cebatur enim Dominus regit me. legit D. Hieron. VI.
Dominus pastor meus, nibilimbi dicit, in loco pas-
tus ibi me collectus est. Delexit me super semi-
fuit Da-
tas institutus est. Ipse meus pastor est diuinus, uid.
quem si locutus fuerit & ibideum sum, vbi me
posuerit, pacem inuenio uberrima. Omnia mihi
in benum cooperantur, quo per vias infusa in-
gredi, & tandem ad eccl. gaudiæ perveniam:
de quibus die Venetus præterito. Similiter &
verbis illis. Sequuntur me: aliud indicate volvit
prædestinatiorum suorum indicium: oves meæ
me sequentes, & ego ante illas vado, viam illis
præmonstrans. Ecce prædestinatiorum. Diximus
aliás huc esse præcitorum iudicium, quod il-
lum circumcingerunt, sicut Indaci, & se illi oppo-
nunt, volendo ipsi præcedere. Deus autem illos
pone subequatur: hoc exposuimus, quando Chri-
stii verba perpendicularis, quibus Iudeos generatione-
mentem vocat præram & adulteram: Generatio-
prætra. Nam corum agendi modus illi est, quo
volunt ut otio debitus inveniatur: cum eum
plus æquo sit, vt Dei voluntas præcedat, tamque
humana subsequatur, conatur illi, vt sua præ-
cedat, Dei verò subsequatur. O generatio mala
& peruersa (sic loquitur Christus) & à diabolo
rapienda. Oves meæ non eo modo procedunt,
vt præcedant, sed sequuntur me. Ego præcedo, &
quod ego volo ipsæ volum, corumque gressus
eo tendunt, quod illi ego designavero.

§. 17. Se-